

**НАРОДНИХ КАЗОК.
КАЗКА «ПАНІ
МЕТЕЛИЦЯ». МОРАЛЬНІ
ЦІННОСТІ У КАЗЦІ ТА ЇЇ
ХУДОЖНІ
ОСОБЛИВОСТІ**

НІМЕЧЧИНА

БРАТИ ЯКОБ ТА ВІЛЬГЕЛЬМ ГРИММ

БІОГРАФІЯ ПИСЬМЕННИКІВ

- ЯКОБ ЛЮДВІГ ГРИММ І
ВІЛЬГЕЛЬМ КАРЛ ГРИММ
НАРОДИЛИСЯ
ВІДПОВІДНО 4 СІЧНЯ 1785
РОКУ І 24 ЛЮТОГО 1786
РОКУ В ХАНАУ ПОБЛИЗУ
ФРАНКФУРТА.

ДИТЯЧІ РОКИ

- В СІМ'Ї БУЛО ДЕВ'ЯТЕРО ДІТЕЙ, ЛИШЕ ШЕСТЕРО З ЯКИХ ПЕРЕЖИЛИ ДИТИНСТВО. ВОНИ ПРОВЕЛИ СВОЄ РАННЄ ДИТИНСТВО В «ІДЕАЛІСТИЧНІЙ» СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ.

НАВЧАННЯ

- ОБИДВА БРАТА ВСТУПИЛИ У ГІМНАЗІЮ ФРІДРІХА В МІСТІ КАССЕЛЬ, А ПОТІМ ОБИДВА ВЧИЛИСЯ ФІЛОСОФІЇ Й ПРАВУ В МАРБУРЗЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

ГЕТТИНГЕНСЬКА СІМКА

- У 1837 Р. БРАТИ ГРИММ, ДО ЯКИХ ПРИЄДНАЛИСЯ П'ЯТЕРО КОЛЕГ ПРОФЕСОРІВ ГЕТТИНГЕНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ СКАСУВАННЯ ЛІБЕРАЛЬНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ГАННОВЕРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, ДО ЯКОЇ НАЛЕЖАЛО МІСТО ГЕТТИНГЕН.

МІСЦЕ ПОХОВАННЯ

Брати поховані на
цвинтарі при церкві
Святого Матвія в
Берліні (район
Шенеберг)

В ПАМ'ЯТЬ КАЗКАРЯМ...

- Пам'ятник братів Грімм в Ханау

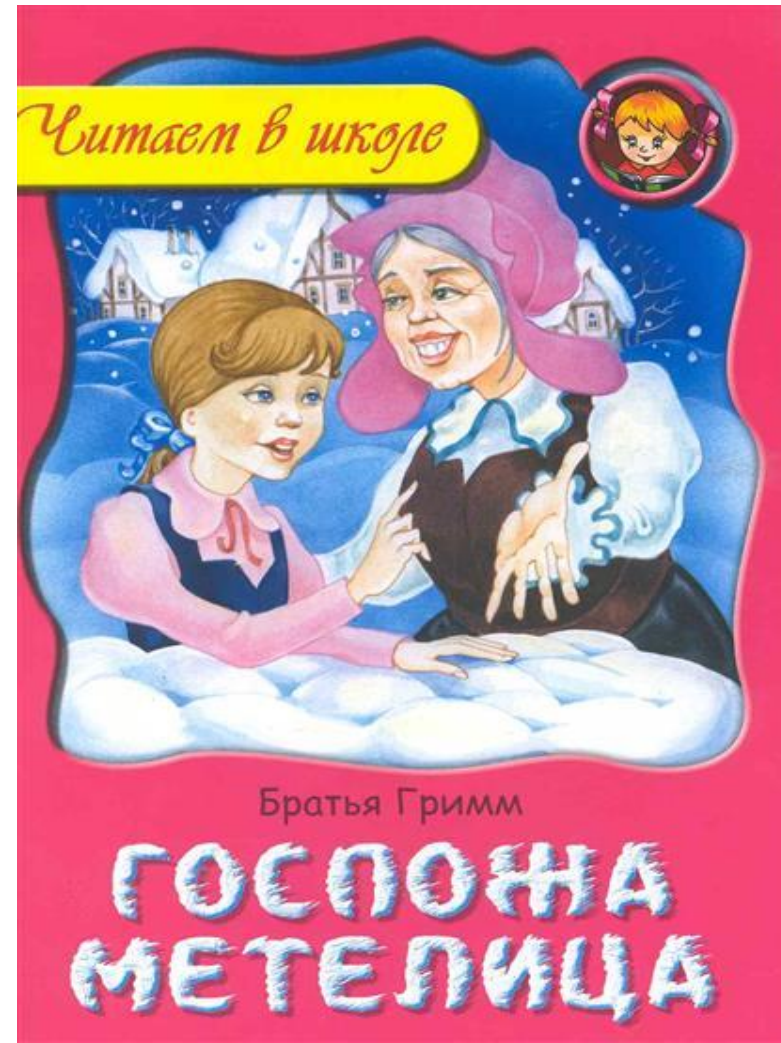
“ДИТЯЧІ Й СІМЕЙНІ КАЗКИ”

- У 1812 Р. БРАТИ ОПУБЛІКУВАЛИ ЗБІРНИК З 86 НІМЕЦЬКИХ КАЗОК В ЗБІРЦІ ПІД НАЗВОЮ «ДИТЯЧІ Й СІМЕЙНІ КАЗКИ». В 1814 Р. ВОНИ ОПУБЛІКУВАЛИ ДРУГИЙ ТОМ З 70 КАЗОК.

ПОЯСНЕННЯМИ НЕЗНАЙОМИХ І МАЛОЗНАЙОМИХ СЛІВ ТА ВИРАЗІВ

- **ПАСЕРБИЦЯ** – НЕРІДНА ДОЧКА
ДЛЯ ОДНОГО З ПОДРУЖЖЯ;
- **ГИДКА** – НЕГАРНА;
- **ПОПЕЛЮШКА** – ТА ДІВЧИНА,
ЯКА ВИКОНУЄ НАЙБРУДНІШУ
РОБОТУ В ДОМІ;
- **ПОЧИНОК** – НАМОТАНІ НА
ПАЛИЧКУ НИТКИ;
- **МАЧУХА** – НЕРІДНА МАТИ,
ДРУЖИНА БАТЬКА;
- **ЛЯТИ НА ВСІ ЗАСТАВКИ** -
СВАРИТИ ДУЖЕ ГОЛОСНО Й

- **ВІДЛЯГЛО ВІД СЕРЦЯ** –
ЗАСПОКОЇЛОСЯ;
- **ПРЯЖЕНЕ** – ТУШКОВАНЕ,
ПРИГОТОВАНЕ НА СЛАБКОМУ ВОГНІ;
- **БРАМА** – ВОРОТА З НАДБУДОВОЮ;
- **ЦЯМРИНА** – ЧАСТИНА КОЛОДЯЗЯ,
ЩО ВИСТУПАЄ НАД ЗЕМЛЕЮ;
- **ТЕРЕН** – КОЛЮЧИЙ ЧАГАРНИК;
- **ЗАГАДУВАТИ РОБОТУ** – ДАВАТИ
ЗАВДАННЯ ЩОСЬ ЗРОБИТИ;
- **ГАДАЮЧИ** – ДУМАЮЧИ

Гра «Лови помилку»

ПАСЕРБИЦЯ ВИКОНУВАЛА ВСЮ
РОБОТУ, ПРЯЛА ПРЯЖУ.

•ТАК

МАЧУХА РОЗСЕРДИЛАСЯ НА
ДІВЧИНУ, ЩО ТА ВИПУСТИЛА
ПОЧИНОК У КРИНИЦЮ, І НАКАЗАЛА
ЇЙ НАПРЯСТИ ВДВІЧІ БІЛЬШЕ.

•НІ

БІДНА ДІВЧИНА ПІШЛА З ГОРЯ СВІТ ЗА ОЧІ.

•НІ

ПАСЕРБИЦЯ СПОЧАТКУ
ПОБАЧИЛА ЯБЛУНЮ, ЯКА
ПОПРОСИЛА ОБТРУСИТИ З НЕЇ
ЯБЛУКА, І ДОПОМОГЛА ПОТІМ
ПЕЧІ.

•ТАК

ПАСЕРБИЦЯ ПОВИННА БУЛА
ДОБРЕ ЗБИВАТИ ПОДУШКИ ПАНІ
МЕТЕЛИЦІ.

•ТАК

ЗА СУМЛІННУ ПРАЦЮ ПАНІ
МЕТЕЛИЦЯ ВИНАГОРОДИЛА
ПАСЕРБИЦЮ, ДАВШИ ЇЙ ЗОЛОТО.

•ТАК

РІДНА ДОЧКА ВДОВИ ДОПОМОГЛА
ПЕЧІ ТА ЯБЛУНІ Й ДОБРЕ
ПРАЦЮВАЛА В ПАНІ МЕТЕЛИЦІ.

•НІ

МЕТЕЛИЦІ ДУЖЕ СПОДОБАЛАСЯ
ЛЕДАЧА ДІВЧИНА, І ВОНА
ВИРІШИЛА ЇЇ ВИНАГОРОДИТИ.

•НІ

ОРІЄНТОВНИЙ ЗРАЗОК ПЛАНУ

1. УДОВА ТА ЇЇ ДВІ ДОНЬКИ.
2. НЕЛЕГКА ПРАЦЯ ПАСЕРБИЦІ.
3. ПОКАРАННЯ МАЧУХИ.
4. ДОПОМОГА ПЕЧІ ТА ЯБЛУНИ.
5. СЛУЖБА В ПАНІ МЕТЕЛИЦІ.
6. ЩЕДРА ВІНАГОРОДА ЗА ПРАЦЮ.
7. ШЛЯХ ЛЕДАЩИЦІ ДО ПАНІ.
8. ЗВЕДЕНА СЕСТРА НА СЛУЖБУ.

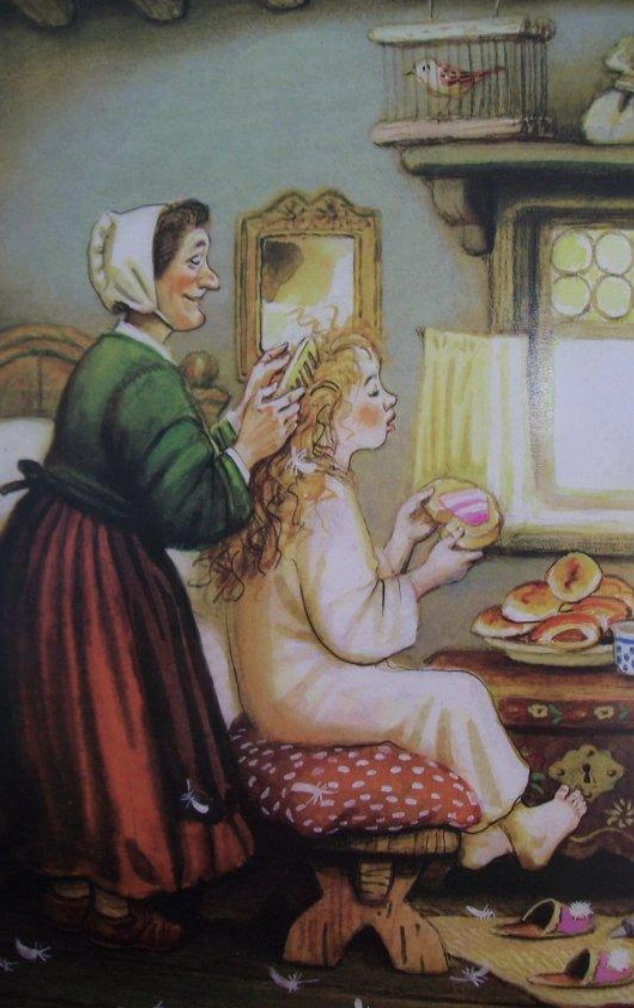
РОЗПОДІЛЬНИЙ ДИКТАНТ

Пасербиця	Рідна дочка	Мачуха

Зла, чесна, гидка, працьовита, лінива, груба, добра, заздрісна, щира, несправедлива, милосердна, байдужа, доброзичлива, любить свій край, жадібна, чуйна.

ПЕРЕВІРИМО

Пасербиця	Рідна дочка	Мачуха
чесна	гидка	несправедлива
працьовита	лінива	груба
добра	байдужа	заздрісна
щира	жадібна	зла
милосердна		
доброзичлива		
любить свій край		
чуйна		

РОЛЬОВА ГРА «ЯКБИ Я...»

РІДНА ДОНЬКА

ЯКБИ Я БУЛА НА МІСЦІ РІДНОЇ ДОНЬКИ, ПІСЛЯ ТОГО, ЯК НА МЕНЕ ВИЛИЛАСЬ СМОЛА, ТОБТО БРУД, Я Б НАМАГАЛАСЯ СТАТИ ІНШОЮ. ПОЧАЛА Б ДОПОМАГАТИ СЕСТРІ ПО ГОСПОДАРСТВУ, НЕ ОБРАЖАЛА ЇЇ, НЕ ДОЗВОЛЯЛА Б НІКОМУ ЇЇ КРИВДИТИ.

Я ЗРОЗУМІЛА, ЩО ТРЕБА БУТИ ПРАЦЬОВИТОЮ, ПОВАЖАТИ СТАРШИХ. ПОПРОСИЛА ПРОБАЧЕННЯ У СЕСТРИ.

Я – ПАСЕРБИЦЯ

ЦІКАВО, ЩО БУЛО Б, ЯКБИ Я ОПИНИЛАСЬ НА
МІСЦІ ПАСЕРБИЦІ? Я НЕ ДОЗВОЛЯЛА Б СЕБЕ
ОБРАЖАТИ, БУЛА РОБОТЯЩОЮ, АЛЕ НЕ
ВИКОНУВАЛА ВСЮ БРУДНУ РОБОТУ САМА. Я
ЗМУСИЛА Б ПРАЦЮВАТИ СЕСТРУ РАЗОМ ЗІ
МНОЮ.

ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ КАЗКИ «ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ»

ЯК НАЗИВАЮТЬСЯ СЛОВА, ЯКИМИ
ТРАДИЦІЙНО ПОЧИНАЄТЬСЯ КАЗКА?

• *ЗАЧИНАЄТЬСЯ*

ЯКІ МАГІЧНІ ЧИСЛА НАЙЧАСТІШЕ
ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ В КАЗЦІ?

• **ДВА**

ЩО В КАЗЦІ РЕАЛЬНЕ, А ЩО ФАНТАСТИЧНЕ?

- *ТЯЖКА ПРАЦЯ НЕРІДНОЇ ДОЧКИ, НЕСПРАВЕДЛИВЕ ДО НЕЇ
СТАВЛЕННЯ – РЕАЛЬНЕ; ПЕРСОНАЖ – ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ,
ОБСИПАННЯ ЗОЛОТОМ, ПІДЗЕМНЕ ЦАРСТВО –*

ДЛЯ ЧОГО ПОВТОРЮЮТЬСЯ ПОДІЇ?

- *ЩОБ ПОРІВНЯТИ ПОВЕДІНКУ ГЕРОЇВ, ЇХНІ ХАРАКТЕРИ*

ЧИМ ЗАВЕРШУЄТЬСЯ КАЗКА?

- *КІНЦІВКОЮ, КОЛИ ЗЛО ПОКАРАНЕ, А ДОБРО ТОРЖЕСТВУЄ*

ЩО УСОБЛЮЄ СМОЛА, ЯКУ УДОВИНА ДОЧКА ЗА ВСЕ ЖИТТЯ ВІДМИТИ НЕ МОГЛА

- *СОРОМ, НЕДОБРУ СЛАВУ*

ПОРІВНЯЛЬНА РОБОТА

ПОРІВНЯЙТЕ КАЗКУ «ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ» З УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ КАЗКОЮ «ДІДОВА ДОЧКА Й БАБИНА ДОЧКА»

- *1 – МАЧУХА НЕ ЛЮБИТЬ ПАСЕРБИЦІ, ЗМУШУЄ ЇЇ ПРАЦЮВАТИ ЗА ДВОХ.*
- *2 – У КАЗЦІ «ДІДОВА ДОЧКА Й БАБИНА ДОЧКА» БІДНА ДІВЧИНА – НАПІВСИРОТА, ВОНА МАЄ БАТЬКА, ЯКИЙ ЗА НАМОВОЮ БАБИ ВИВОЗИТЬ ЇЇ В ЛІС; У ЛІСІ ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ З ЖІНКОЮ, ЯКА ПРОСИТЬ ЇЇ ГОДУВАТИ ЗМІЙ, ГАДЮК, ЖАБ.*

МАНДРІВНІ СЮЖЕТИ -

УСТАЛЕНІ (СПІЛЬНІ, ОДНАКОВІ) СЮЖЕТИ, ЯКІ ПОВТОРЮЮТЬСЯ В КАЗКАХ РІЗНИХ НАРОДІВ, ДЕЩО ЗМІНЮЮТЬСЯ ЗАЛЕЖНО ВІД МІСЦЕВИХ УМОВ.

УКРАЇНСЬКІ ПРИСЛІВ'Я, ЯКІ МОЖУТЬ ХАРАКТЕРИЗУВАТИ ГЕРОЇВ НІМЕЦЬКОЇ КАЗКИ

- *КОСО, КРИВО, АБИ ЖИВО.*
- *У ГОСТЯХ ДОБРЕ, А ВДОМА КРАЩЕ.*
- *ЯКА СЛУЖБА, ТАКА Й ПЛАТА.*
- *ДОБРОМУ ВСЮДИ ДОБРЕ.*
- *ХОЧЕШ БУТИ ЩАСЛИВИМ, ТО НЕ БУДЬ ЛІНИВИМ.*

ТЕСТ

1. ПАСЕРБИЦЯ ЩОДНЯ СИДІЛА ПРИ ДОРОЗІ ... І ПРЯЛА:

- А) КРАЙ КРИНИЦІ;
- Б) НА ЛАВЦІ;
- В) КОЛО ДВОРУ;
- Г) В САДУ.

2. ДІВЧИНА ПОРАНИЛА ПАЛЬЦЯ

- А) НОЖЕМ;
- Б) ГОЛКОЮ;
- В) НИТКОЮ;
- Г) ГІЛКОЮ.

3. ЩО ЗРОБИЛА ДІВЧИНА, КОЛИ ВПУСТИЛА ПОЧИНОК У КРИНИЦЮ?

- А) ДУМАЛА ПРИХОВАТИ ЦЕ ВІД МАЧУХИ;
- Б) ПОЖАЛІЛАСЯ СЕСТРІ;
- В) ВИРІШИЛА РОЗПОВІСТИ МАЧУХІ;
- Г) ЗАХОТИЛА ПІТИ З ДОМУ.

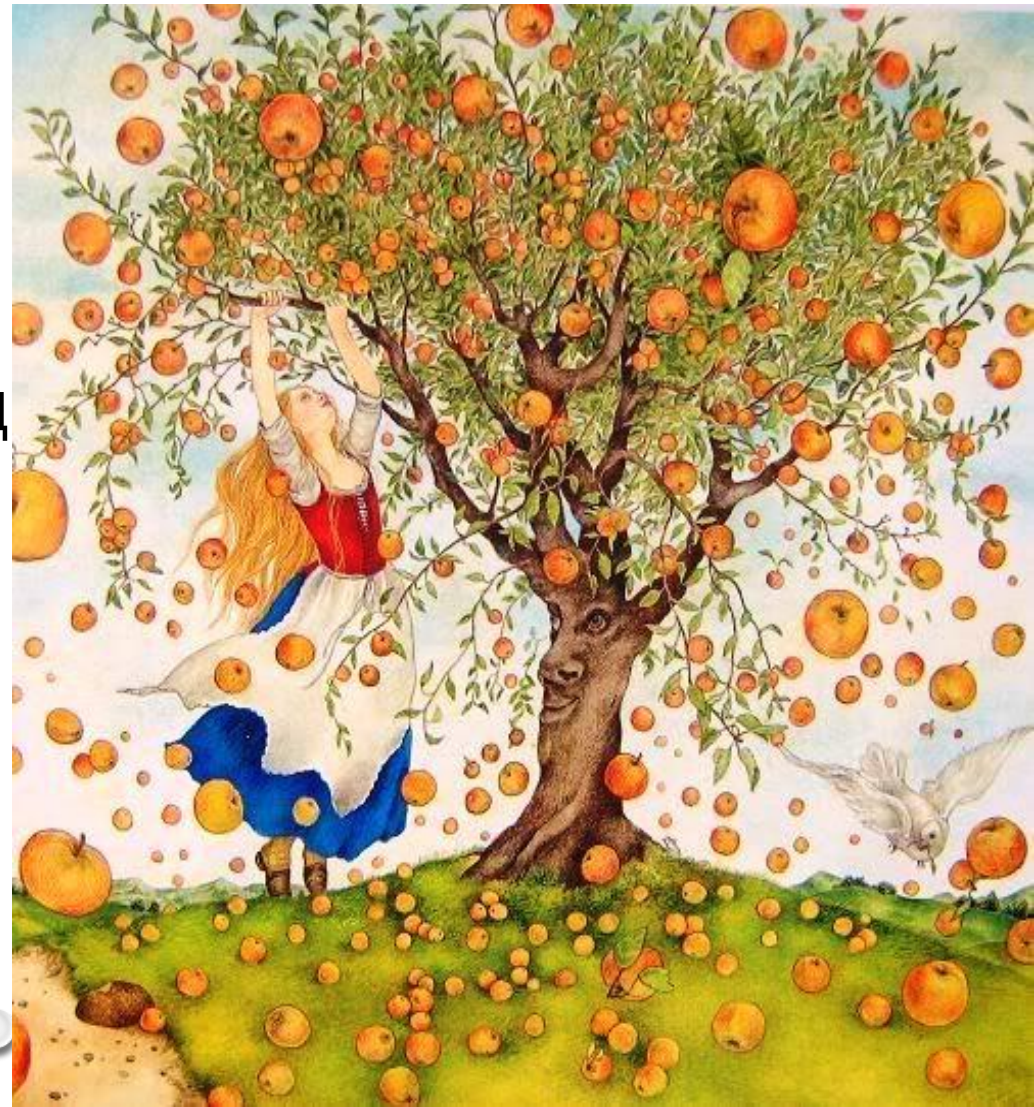
4. КОЛИ ПАДЧЕРКА ОПИНИЛАСЯ У КРИНИЦІ, ВОНА ...

- А) ЗРАДІЛА;
- Б) ЗДИВУВАЛАСЯ;
- В) ЗНЕПРИТОМНІЛА;
- Г) ЗЛЯКАЛАСЯ.

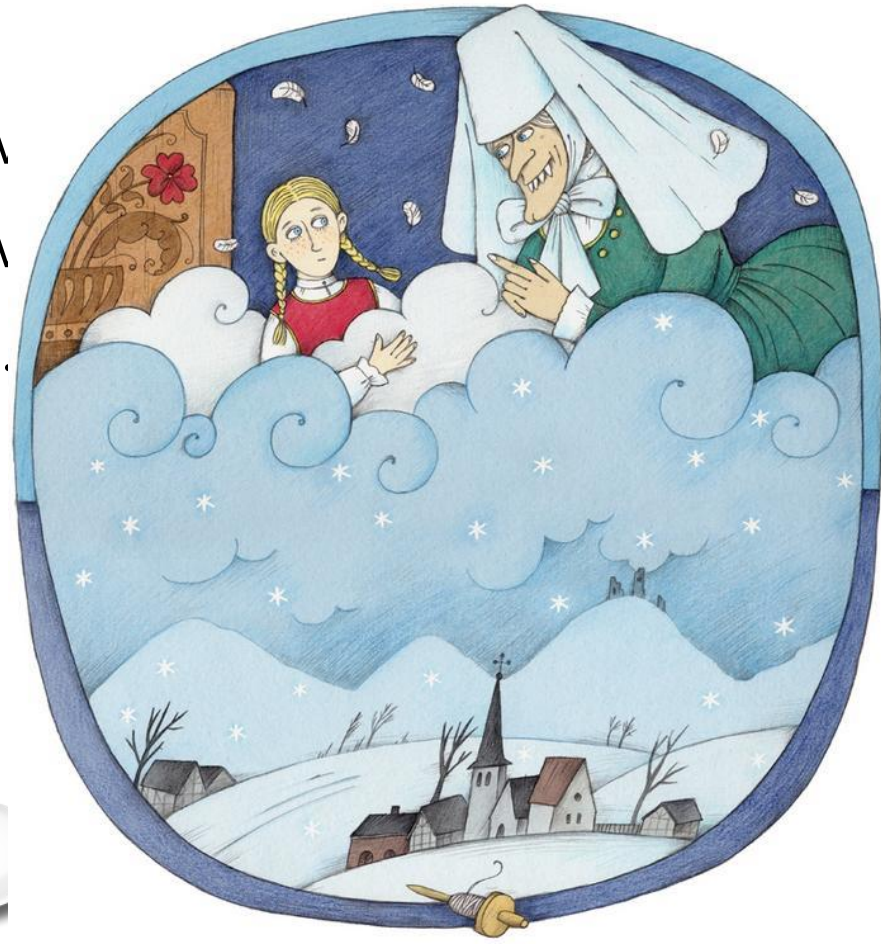
5. ЩО ЗРОБИЛА ПАСЕРБИЦЯ З ЯБЛУКАМИ, КОЛИ ОБТРУСИЛА ЯБЛУНЮ?

- А) ЗІБРАЛА У КОШИК;
- Б) ЗГРЕБЛА НА КУПУ;
- В) ЗАЛИШИЛИСЯ НА МІСЦІ;
- Г) СКЛАЛА В ЯЩИКИ.

6. ЯКОЮ БУЛА ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ?

- А) МОЛОДОЮ Й ГАРНОЮ;
- Б) СТАРОЮ З ВЕЛИКИМИ РУКАМ
- В) СТАРОЮ З ВЕЛИКИМИ ЗУБАМ
- Г) БАБУСЕЮ З ДОБРИМ ЛИЦЕМ.

7. ПРО ЩО МАЛА НАЙКРАЩЕ ДБАТИ ПАСЕРБИЦЯ У ДОМІ ПАНІ МЕТЕЛИЦІ?

- А) ПРО ПОСУД;
- Б) ПРО ПОСТІЛЬ;
- В) ПРО ОДЯГ;
- Г) ПРО ЇЖУ.

8. ДІВЧИНА НІКОЛИ НЕ ЧУЛА ВІД МЕТЕЛИЦІ ЛИХОГО СЛОВА Й ЩОДНЯ ЇЇ

- А) ШОКОЛАДКИ;
- Б) ЗАМОРСЬКІ ФРУКТИ;
- В) СМАЖЕНЕ Й ПРЯЖЕНЕ;
- Г) ПИРІЖКИ Й ТІСТЕЧКА.

9. ХОЧ ПАСЕРБИЦІ БУЛО ДОБРЕ У БАБУСІ МЕТЕЛИЦІ, ЇЇ ВЗЯЛА ТУГА ЗА ...

- А) ДОМІВКОЮ;
- Б) МАЧУХОЮ Й СЕСТРОЮ;
- В) РІЧКОЮ;
- Г) ЗА САДОМ І КРИНИЦЕЮ

10. КОГО ПЕРШОГО ПОБАЧИЛА ПАСЕРБИЦЯ, ЯК ОПИНИЛАСЯ ВГОРІ?

- А) МАЧУХУ;
- Б) СОБАКУ;
- В) ПІВНЯ;
- Г) КОТА.

11. РІДНА ДОЧКА НЕ ЗЛЯКАЛАСЯ БАБИНИХ ЗУБІВ, БО ...

- А) БУЛА СМІЛИВОЮ;
- Б) ЧУЛА ПРО НИХ;
- В) НЕ ПОМІТИЛА ЇХ;
- Г) ДУЖЕ ХОТІЛА РОЗБАГАТІТИ.

12. ІЗ БРАМИ НА ЛЕДАЩИЦЮ ВИЛИЛАСЯ СМОЛА З ...

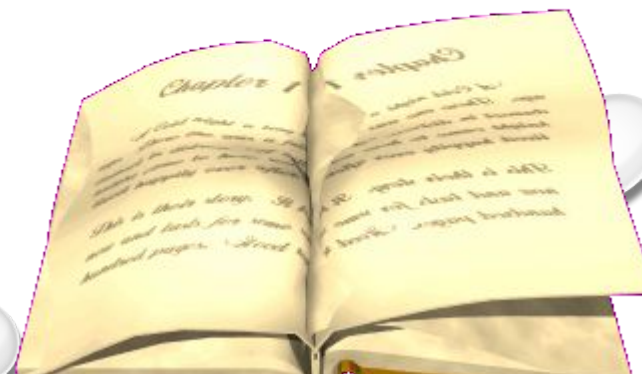
- А) КАЗАНА
- Б) ВІДРА;
- В) БОЧКИ;
- Г) ДАХУ.

КЛЮЧ

- 1 — А);
- 2 — В);
- 3 — В);
- 4 — А);
- 5 — Б);
- 6 — В);
- 7 — Б);

- 8 — В);
- 9 — А);
- 10 — В);
- 11 — Б);
- 12 — А).

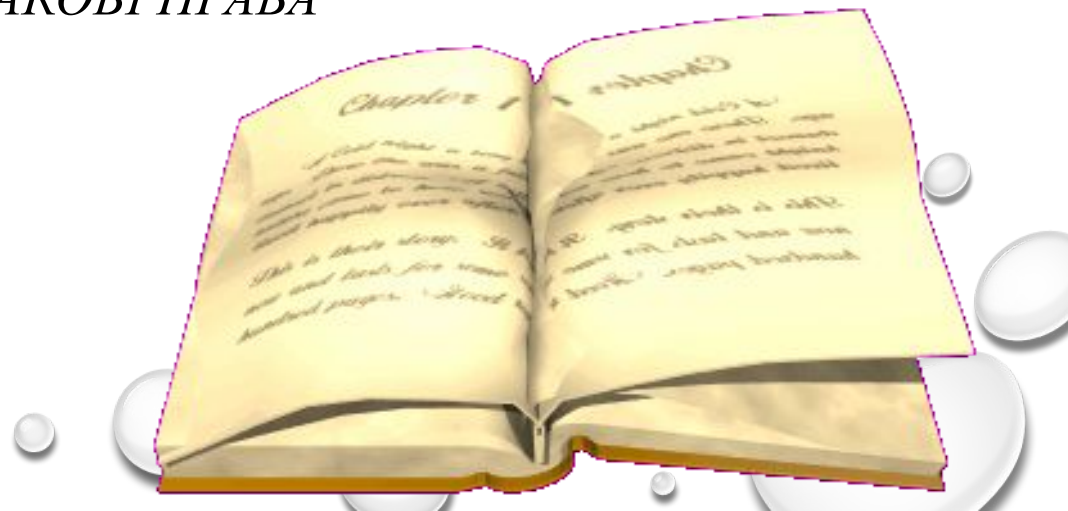
ЩО МИ РОБИЛИ НА УРОЦІ?

- *ПРЕЗЕНТУВАЛИ ТВОРЧІСТЬ БРАТІВ ГРИММ.*
- *ПРАЦЮВАЛИ З ТЕКСТОМ:*
 - А) ВІДПОВІДАЛИ НА ЗАПИТАННЯ;*
 - Б) ПРОВОДИЛИ ГРУ «ПІЙМАЙ ПОМИЛКУ»;*
- *В) СКЛАДАЛИ ПЛАН;*
 - Г) ВКЛАДАЛИ ПОРІВНЯЛЬНУ ТАБЛИЦЮ «ХАРАКТЕРИСТИКА СЕСТЕР»*
- *БУЛИ УЧАСНИКАМИ РОЛЬОВОЇ ГРИ «ЯКБИ Я...»*

ЩО МИ ЗРОЗУМІЛИ?

- *ТРЕБА БУТИ ДОБРИМИ, ПРАЦЬОВИТИМИ, ЩИРИМИ, ПРИВІТНИМИ*
- *НЕ МОЖНА БУТИ ЛІНИВИМ І ЗЛИМ*
- *КОЖНА ЛЮДИНА ВІДПОВІДАЄ ЗА СВОЇ ВЧИНКИ*
- *ВСІ ЛЮДИ МАЮТЬ ОДИНАКОВІ ПРАВА*

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- УМІТИ ПЕРЕКАЗУВАТИ КАЗКУ;
- НАВЧИТИСЯ ХАРАКТЕРИЗУВАТИ ГЕРОЇВ ТА РОБИТИ ВИСНОВКИ;
- ПРОДОВЖИТИ ІСТОРІЮ ДВОХ СЕСТЕР ІЗ КАЗКИ «ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ» (ПИСЬМОВО).

Дякую за
увагу!

© 123RF